

[Gudiksen.]

tionærer måske nok er velhavere, er der også en masse aktionærer, som ligefrem har måttet låne penge, fordi de gerne ville være med til at etablere ny virksomhed; det er mange gange folk, der har måttet låne penge for at tegne de aktier, de har.

Jeg har gerne villet gøre disse bemærkninger til lovforslaget, fordi jeg anser det tidspunkt for at være kommet — og det gør de andre tre partier også —, hvor vi i hvert fald ikke kan blive ved med så skræppe restriktioner for aktieselskaberne. Der er slet ikke, sådan som den højtærede handelsminister sagde, tale om et diktat, men der er tale om en politisk overbevisning, gående ud på, at nu er det tidspunkt kommet, hvor vi må løsne båndene.

Med disse ord skal jeg på mit partis vegne anbefale lovforslaget.

Chr. Nielsen: Jeg har forgæves under debatten her i dag lyttet efter, om der skulle fremkomme en saglig begrundelse for gennemførelsen af det forelagte lovforslag. Det har været forgæves; jeg synes ikke, at en eneste taler på nogen måde har fremført noget, der kunne betinge, at man nu giver frit løb for aktieselskaberne — jeg ser her bort fra de indlæg, som den højtærede handelsminister og socialdemokratiets ordfører fremkom med. Fra de øvrige ordføreres side har man jo nærmest givet det udseende af, at man overhovedet intet behøver at frygte, der vil intet ske, når vi gennemfører dette lovforslag, aktieselskaberne vil kende deres pligt overfor samfundet — og hvad man ellers har kunnet finde på at fortælle. Hvis forholdet virkelig var det, hvis de pågældende partier og ordførere troede, det forholdt sig sådan, ser jeg ikke nogen nødvendighed for at gennemføre dette lovforslag, så kunne vi for den sags skyld have bibeholdt den gamle udbyttebegrænsningslov eller i hvert tilfælde have godtaget det forslag, den højtærede handelsminister fremsatte i folketinget. Nej, disse talemåder dækker efter min mening over det reelle, at man mener efterhånden at være kommet krigstiden på så lang afstand, at nu skal aktieselskaberne, aktionærerne, kuponklipperne, og hvad man ellers kan kalde dem, igen have lov at udbytte og udnytte befolkningen. Jeg synes, det er fuldstændig i strid med sandheden, når man vil påstå, at man er nødt til at gennemføre dette lovforslag, eller når man i hvert tilfælde forsøger at give en saglig begrundelse herfor ved at hævde, at der ikke er noget, der hedder lønstop mere, og at prisstop heller ikke har kunnet

opretholdes, og disse to ting var koblet sammen med udbyttebegrænsningslovens gennemførelse i krigens første år. Jeg tror endda, det ærede medlem hr. Villemoes hævdede, at levedoden er steget siden dengang. Det vidner for mig om, at man har meget lidt kendskab til de virkelige forhold, men det vil sikkert være nytteløst at prøve at overbevise de ærede medlemmer om, hvorledes det står til med levedoden blandt den overvejende del af den danske befolkning.

Derimod synes jeg, det kan være på sin plads at fremhæve de bemærkninger, som den højtærede handelsminister har ledsaget sit oprindelige lovforslag med i folketinget. Heraf synes jeg det fremgår, at aktieselskaberne sandt for dyden intet har haft at beklage sig over i de år, vi har haft en udbyttebegrænsningslov. Det fremgår af de tabeller, der ledsager disse bemærkninger, at i det sidste normale år før krigen, 1938, var aktieselskabernes samlede overskud 276 mill. kr., og i 1946 var det steget til 441 mill. kr., altså en stigning på 165 mill. kr. At udbyttebegrænsningsloven skulle have affødt, at aktionærerne ikke fik andel i dette overskud, synes jeg dementeres af tabellen ved siden af, hvori det vises, at den udbetalte dividende i 1938 udgjorde 138 mill. kr. og i 1946 163 mill. kr. Jeg synes, det tilstrækkeligt tydeligt viser, at aktieselskaberne intet har at beklage sig over. De bemærkninger, der ledsager lovforslaget, siger endnu mere, nemlig at selskabernes indtægter i 1947 er steget yderligere; og således som vi gang på gang har været vidne til, at de prisregulerende myndigheder arbejder her i landet, må vi derfor formode, at aktieselskabernes overskud også vil stige klækkeligt i den kommende tid.

Et enkelt eksempel vil være tilstrækkeligt til at understrege dette, den aktuelle sag vedrørende det store magasin „Magasin du Nord“. Prismyndighederne giver ikke dette magasin nogen særstilling; det har nøjagtig samme stilling som alle andre indenfor tekstilbranchen og har altså ret til at tage svimlende fortjenester hjem. Fornylig har man alene på et parti overfrakker fra udlandet indtjent et overskud på 1,8 mill. kr. Når man ved, at „Magasin du Nord“ fra 1945 til 1946 satte sit nettooverskud i vejret fra 1,7 til 2,6 mill. kr., hvilket vil sige fra 21 til 32 pct. af aktiekapitalen, så tror jeg, man skal holde op med at fortælle, at den nye lov ikke vil medføre nogen faretruende udvikling med hensyn til overskud og udbetaling af udbytte.

Det er sagt fra socialdemokratisk side at det lovforslag, der nu tvinges igennem,